

Дезінформація

Цей ресурс зосереджений на **дезінформації, тобто інформації, яка навмисно створюється або поширюється з метою введення в оману та заподіяння шкоди.**

Місінформація — це неправдива або неточна інформація, яка поширюється без наміру ввести в оману або заподіяти шкоду.

Служба безпеки та розвідки Нової Зеландії (NZSIS) визначає дезінформацію як інформацію, яка є навмисно неправдивою або оманливою та поширюється з метою заподіяння шкоди або досягнення ширшої мети. Зазвичай вона поширюється в Інтернеті або соціальних мережах, але також може з'являтися на телебаченні, радіо або в новинах, зокрема в газетах.

Іноземні держави та їхні посередники можуть використовувати дезінформацію як частину іноземного втручання, щоб впливати на людей та громади та вводити їх в оману у шкідливий спосіб.

Як може поширюватися дезінформація

Дезінформація може поширюватися різними шляхами, зокрема:

- **Через месенджери та соціальні мережі**, де інформація часто пересилається між контактами, яким люди довіряють.
- **Через контент, що поширюється в межах спільнот або груп за інтересами**, якому люди можуть довіряти більше, оскільки він походить із знайомих джерел або написаний мовою, яку вони розуміють.
- **Інформація із ЗМІ або джерел за межами Нової Зеландії**, яка може не узгоджуватися з новозеландським медіасередовищем або місцевим контекстом.
- **Платформи соціальних мереж** можуть швидко поширювати дезінформацію, особливо короткий контент, такий як відео в TikTok, ролики в Instagram або дописи в Twitter/X.
- **Інфлюенсери та мікроінфлюенсери** можуть поширювати дезінформацію, оскільки вони мають велику аудиторію або користуються довірою своєї аудиторії.
- **Пошукові системи та рекомендації** на платформах можуть показувати користувачам дезінформацію, навіть якщо вони її не шукали.
- **Поширення офлайн**, наприклад через друковані листівки, плакати або усне поширення інформації на робочих місцях, у школах чи громадах.

Види дезінформації

Іноземні держави можуть використовувати дезінформацію як частину іноземного втручання. Ось кілька прикладів контенту, який може бути використаний для **навмисного введення людей в оману**:

- **Оманливий вірусний контент:** Онлайн-контент, навмисно розроблений для привернення уваги та спонукання людей перейти за посиланням, часто з використанням оманливих або перебільшених тверджень.
- **Оманливі, перебільшені або неправдиві заголовки:** Заголовки, які навмисно спотворюють, перебільшують або викривляють інформацію, щоб ввести людей в оману.
- **Навмисно неякісна або маніпулятивна журналістика:** Статті, представлені як достовірні журналістські матеріали, але навмисно не містять належних досліджень, доказів чи перевірки фактів.
- **Неправдива інформація з метою підризу репутації:** контент, спеціально створений для того, щоб негативно вплинути на репутацію особи або для проведення кампаній з дискредитації, часто спрямовані проти осіб, які відкрито критикують іноземну державу.
- **Сфабриковані або маніпульовані факти:** Неправдиві деталі, такі як вигадані часові шкали, місця, імена або джерела, які навмисно використовуються для того, щоб ввести людей в оману та обдурити.
- **Фейкові або змінені фотографії та відео:** зображення або відео, які створені або оброблені цифровим способом (у тому числі з використанням штучного інтелекту) з метою навмисного введення глядачів в оману.
- **Координоване поширення:** навмисно оманливий контент, який широко поширюється мережами акаунтів, ботами або веб-сайтами, щоб він здавався більш достовірним або популярним, ніж є насправді.
- **Державні медіа або приховані афіліації:** контент, створений виданнями, вебсайтами або акаунтами в соціальних мережах, які позиціонують себе як незалежні, але пов'язані з іноземними урядами.
- **Сатира чи пародія, що використовуються як дезінформація:** Сатиричний або пародійний контент, який використовується для навмисного введення в оману та впливу на погляди людей, іноді в рамках скоординованих дезінформаційних кампаній.

Критично оцінюйте те, що бачите

Перевірте:

- **Чи походить інформація з достовірного джерела**, і чи повідомляють інші надійні новинні сайти таку ж інформацію. Щоб дізнатися більше, [ознайомтеся з ресурсом Netsafe «Як розпізнати фейкові новини»](#).
- **Де з'явилася оригінальна історія чи інформація** і хто її просуває чи поширює.
- **Хто є автором, і які його досвід, мета чи інтереси** (наприклад, чи намагається він інформувати, переконувати, просувати певну точку зору чи впливати на думку людей).

Зверніть увагу:

- **Зупиніться**, коли інформація викликає сильну емоційну реакцію (наприклад, відчуття терміновості, страх або обурення).
- **Замисліться**, чому контент міг бути створений або поширений (наприклад, щоб вплинути на погляди, генерувати кліки або спонукати до дії).
- **Поміркуйте над тим, кому вигідно**, щоб у цю інформації повірили або її поширювали.

Наприклад, якщо ви бачите допис із закликом «поділіться цим зараз, поки це не видалили», це має змусити вас зупинитися та замислитися, чому його поширюють.

Що робити, коли ви не впевнені

Важливо пам'ятати, що не знати одразу, чи є щось дезінформацією, – це нормально.

Якщо ви приділите час, перш ніж поширювати інформацію, це дасть вам можливість подумати, чи є вона правдивою, перевірити факти та уникнути поширення чогось неточного.

Ви також можете порадитися з людьми, яким довіряєте, наприклад, із родичами чи друзями, щоб дізнатися їхню думку щодо цієї інформації.

Дезінформація, яку використовують іноземні держави та їхні посередники

Нижче наведено деякі прийоми, які іноземні держави та їхні посередники свідомо застосовують у дезінформації:

- **Викликати сильні емоції**, навмисно замовчуючи важливі факти чи докази, щоб спровокувати гнів, страх або обурення.
- **Подавати інформацію в оманливому або перебільшеному вигляді**, щоб викликати реакцію або сприяти її швидкому поширенню.
- **Використовувати емоційно забарвлену лексику**, щоб викликати реакцію у читачів, а не інформувати їх.
- **Демонструвати явну упередженість або покладатися на стереотипи**, щоб вплинути на те, як люди думають про певну проблему чи групу.
- **Ігнорувати різні точки зору або погляди**, щоб представити лише одну точку зору.
- **Розміщати неправдиву, сфальсифіковану або застарілу інформацію**, подану так, ніби вона є достовірною.
- **Містити часті орфографічні або граматичні помилки**, що іноді може свідчити про низьку достовірність або про те, що контент було створено дуже поспіхом.
- **Використовувати низькоякісні, відредаговані або вирвані з контексту зображення чи відео** для підтримки оманливої інформації.

Візьміть під контроль свою стрічку в соціальних мережах

Якщо акаунт у соціальних мережах поширює неправдиву або оманливу інформацію:

- **Зabloкуйте** цей акаунт або скасуйте підписку на нього, щоб запобігти появі подібного контенту.
- **Повідомте про акаунт** у соціальних мережах, щоб допомогти зменшити кількість шкідливого контенту в Інтернеті.

Як повідомляти про дезінформацію

Ви можете повідомити про шкідливий або неправдивий онлайн-контент:

- Повідомте про дезінформацію та інший шкідливий контент [на вебсайті Netsafe](#).
- Якщо медіаконтент вводять в оману або порушує правила мовлення, подайте скаргу до [Медійної ради Нової Зеландії](#) або [Управління стандартів реклами](#).
- Повідомляйте про дезінформацію в соціальних мережах, **за допомогою функцій скарги або повідомлення, доступних на платформі**.

Дізнайтеся більше на сайті Netsafe

[Netsafe](#) — це незалежна некомерційна організація Нової Зеландії у сфері онлайн-безпеки, яка надає підтримку, експертну допомогу та освітні ресурси в галузі онлайн-безпеки для людей у Новій Зеландії, включаючи: [дітей та молодь](#), [батьків та опікунів](#), [дорослих](#) та [людей похилого віку](#).

Headspace Invaders (Загарбники свідомості)

[Headspace Invaders \(Загарбники свідомості\)](#) — це інтерактивна платформа, яка допомагає молодим людям віком від 12 до 16 років розвивати впевненість у собі та навички критичного мислення під час взаємодії з онлайн-контентом, щоб вони могли розпізнавати маніпуляції, тиск та шкідливий вплив в Інтернеті.